CLOSED STACKS

USAHAWAN BUMIPUTERA DALAM INDUSTRI KECIL: SATU KAJIAN DI KUALA LUMPUR

PERPUSTAKAAN UNIVERSITI MALAYA

OLEH:
NOR HASMA MD. ALI

TESIS UNTUK MEMENUHI KEPERLUAN IJAZAH
SARJANA SASTERA (MASTER OF ARTS)
DALAM BIDANG SOSIOLOGI/ANTROPOLOGI

Perpustakaan Universiti Malaya
A506426924
OK

JABATAN ANTROPOLOGI DAN SOSIOLOGI
FAKULTI SASTERA DAN SAINS SOSIAL
UNIVERSITI MALAYA
KUALA LUMPUR

1995

Dimikrofiskan pada 97.03.22.
No. Mikrofis 12874
Jumlah Mikrofis 4

UNIT MIKRO FILEM
SHARIFF ISA
UNIV. MALAYA

ABSTRAK

Kajian ini bertujuan mendapatkan penemuan dan membuat beberapa rumusan mengenai perkembangan usahawan dan keusahawanan Bumiputera serta mengenal pasti masalah-masalah yang mereka hadapi dalam sektor industri.

Kajian ditumpukan kepada tiga aspek utama iaitu pertama, perkembangan dan pembentukan Masyarakat Perdagangan dan Perindustrian Bumiputera secara menyeluruh; kedua, mengenal pasti profil sosial dan ekonomi usahawan, dan ketiga, persepsi usahawan terhadap kedudukan mereka dalam masyarakat.

Kajian ini adalah satu kajian kes yang membolehkan penulis meneliti keadaan secara *exploratory*. Penulis menggunakan sumber-sumber `primary' yang didapati daripada respsonden kajian. Sumber-sumber sekunder pula diperolehi terutamanya daripada Kementerian Perdagangan dan Perindustrian, Dewan Bandaraya Kuala Lumpur, Persatuan Pengilang-pengilang Bumiputera Malaysia, Unit Pelaksanaan dan Penyelarasan, Jabatan

Perdana Menteri, Unit Perancang Ekonomi, Majlis Amanah Rakyat dan Permodalan Nasional Berhad.

Penemuan kajian menunjukkan bahawa terdapat di kalangan usahawan-usahawan industri kecil Bumiputera yang bermotivasi, berdedikasi dan boleh berdaya maju. Penglibatan mereka di dalam bidang keusahawanan, khususnya dalam sektor industri, adalah lebih merupakan sebagai tindak balas iklim sosial dan ekonomi yang tersedia untuk mereka. Corak perusahaan yang dijalankan didapati lebih berbentuk imitatif bukan inovasi dan masih menghadapi berbagai-bagai masalah yang membataskan tahap keusahawanan mereka. Usahawan Bumiputera ini didapati belum lagi mempunyai kedudukan yang kuat sebagai sebuah kumpulan usahawan industri tanpa rangkaian hubungan yang kukuh. Bantuan dan sokongan terhadap usahawan Bumiputera juga didapati tidak mencukupi dan kurang berkesan.

ABSTRACT

The study aims to draw some conclusions and findings on the development of Bumiputera entrepreneurs and entrepreneurship and the problems they face in the industrial sector, especially small scale industry.

The study focuses on three major aspects. Firstly, on the general development and growth of the Bumiputera Commercial and Industrial Community; secondly, social and economic profile of the entrepreneurs, and thirdly the entrepreneurs' perception on their standing in the society.

This is a case study which enables the writer to examine the situation in an exploratory manner. Primary data are obtained from the respondents whilst secondary data are mainly obtained from the Ministry of International Trade and Industry, City Hall Kuala Lumpur, Association of Bumiputera Manufacturers, Implementation and Co-ordination Unit, Prime Minister's Department, Economic Planning Unit, Majlis Amanah Rakyat and Permodalan Nasional Berhad.

Findings from the study show that some of the Bumiputera entrepreneurs in this sector have the motivation, dedication and ability to progress. Their involvement in entrepreneurship especially in the small industry is an indication of their response to socio-economic environment where opportunites are readily available. It is found that the entrepreneurs are more imitative than innovative. They also face various problems which affect the level of entrepreneurship. The entrepreneurs are also found to be lacking in having an entity of their own as an industrial group without strong networking. Available assistance and support for the Bumiputera entrepreneurs are also found insufficient and ineffective.

PENGHARGAAN

Tesis ini tidak mungkin dapat disiapkan tanpa bantuan dan kerjasama beberapa pihak dan orang perseorangan.

Pertama sekali ingin dirakamkan ucapan terima kasih kepada penyelia saya Profesor Dr. Mohd. Fauzi Yaacob yang telah memberi bimbingan kepada saya dari awal hingga akhir kajian. Kesabaran serta kesudian beliau bersama-sama saya sehingga tesis ini sempurna akan sentiasa saya hargai.

Kepada Mejar (Bersara) Abd. Rahman, Timbalan Presiden Persatuan Pengilang-pengilang Bumiputera Malaysia, ribuan terima kasih saya hulurkan atas bantuan yang telah diberikan. Juga terima kasih saya kepada pegawai-pegawai Kementerian Perdagangan dan Perindustrian (Bahagian Industri Kecil dan Sederhana) dan sahabat saya Encik Abdullah Naib. Jasa mereka tetap saya ingati. Kepada Cik Rabiatuladawiah Arshad dan Puan Maimon Mat Nor, penghargaan tidak terhingga kerana sudi meneliti dan menaip deraf tesis ini.

Khas kepada suami saya, Ridzuan Arshad dan anak-anak saya, kalian adalah pendorong dan sumber inspirasi untuk menyiapkan kajian ini.

Nor Hasma Md. Ali

KANDUNGAN

	Halaman
ABSTRAK	i
PENGHARGAAN	v
KANDUNGAN	vii
SENARAI SINGKATAN	xi
SENARAI JADUAL	xiii
SENARAI RAJAH	xvii
SENARAI PETA	xviii
BAB 1 : USAHAWAN INDUSTRI KECIL BUMIPUTERA	1
Pengenalan	1
Usahawan Bumiputera: Perkembangan, Kepentingan dan Masalah	2
Konsep dan Teori Keusahawanan	7
Teori Keusahawanan	13
Beberapa Kajian Keusahawanan di Negara Membangun	20
Kajian-kajian Keusahawanan di Malaysia	22
Objektif dan Skop Kajian	28
Kenyataan Masalah	29
Model	30
Hipotesis	33
Definisi	34
Kaedah dan Subjek Penyelidikan	36
Data yang Diperlukan	37
Batasan Kajian	38

Halaman

	Pengumpulan Data dan Kaedah		39
	Organisasi Kajian	....	40
	Sumbangan Kajian	....	41
BAB 2 :	MASYARAKAT PERDAGANGAN DAN PERINDUSTRIAN BUMIPUTERA (MPPB)		42
	MMPB: Satu Tinjauan Menyeluruh		42
	DEB: Kesannya Terhadap MPPB		48
	Rumusan	....	72
	Bumiputera Dalam Sektor Industri Kecil	....	73
	i. Bilangan Bumiputera Dalam Industri Kecil	....	75
	ii. Lokasi Industri	....	76
	iii. Jenis Industri	....	77
	iv. Usia Perusahaan	....	77
	v. Saiz dan Hak Milik	....	78
	vi. Tahap Akademik	....	79
	vii. Masalah-masalah Perusahaan/ Pengurusan	....	80
	Rumusan	....	81
BAB 3 :	AKTIVITI PERINDUSTRIAN DI KUALA LUMPUR	....	84
	Perindustrian di Kuala Lumpur: Satu Tinjauan	....	84
	Taburan Kawasan Industri di Kuala Lumpur Mengikut Unit		89
	Aktiviti Industri Kecil di Kuala Lumpur	....	97
	Kesimpulan	....	108

			Halaman
BAB 4 :	PROFIL SOSIAL USAHAWAN	....	110
	Profil Sosial	....	113
	Latar Belakang Keluarga	....	115
	Latar Belakang dan Mobiliti Pekerjaan Datuk kepada Bapa dan Bapa kepada Usahawan	....	120
	Pendidikan Formal	....	124
	Tempat Asal-usul dan Usahawan		135
	Pengalaman Kerja Lalu	....	139
	Pengalaman dan Rangkaian Hubungan Dalam Perniagaan....		149
	Rumusan dan Kesimpulan	....	154
	Profil Sosial	....	154
BAB 5 :	PROFIL EKONOMI USAHAWAN	....	158
	Asal Industri	....	158
	i. Jenis	....	158
	ii. Tahun Dimulakan dan Usia Industri	....	161
	iii. Pemilihan Industri Kecil		165
	iv. Bantuan Untuk Memulakan Industri	....	168
	Hak Milik, Modal dan Pekerja		172
	i. Hak Milik	....	172
	ii. Modal	....	175
	iii. Pekerja	....	184
	Faktor-faktor Intra Organisasi		190
	Amalan Pengurusan	....	193
	Pengeluaran dan Pemasaran		200
	Perkembangan Perusahaan	....	206
	Rumusan dan Kesimpulan	....	217

Halaman

BAB 6 : USAHAWAN INDUSTRI DAN MASYARAKAT 221

Latar Belakang Gerak Laku Sosio-ekonomi Masyarakat dan Implikasinya 222

Persepsi Usahawan Terhadap Pengaruh dan Peranan dalam Pembangunan Ekonomi 232

Penglibatan dalam Aktiviti Sosial dan Ekonomi 239

Kesimpulan 252

BAB 7 : KESIMPULAN 254

Profil Usahawan dan Keusahawanan 255

Penemuan dan Kesan Kepada Teori 266

Implikasi Dasar 272

Saranan 274

a. Peranan Kerajaan 275
b. Meningkatkan Penawaran Usahawan 276
c. Rangkaian Hubungan dan Hubungkait 279
d. Memperkukuhkan Industri Kecil 281

Pusat Maklumat 284

Saranan Untuk Kajian Masa Depan 285

BIBLIOGRAFI 286

LAMPIRAN-LAMPIRAN 297

SENARAI SINGKATAN

DBKL	Dewan Bandaraya Kuala Lumpur
DEB	Dasar Ekonomi Baru
FAMA	Lembaga Pemasaran Pertanian Persekutuan
FRIM	Institut Penyelidikan Perhutanan Malaysia
IDRC	International Development Research Centre
IKM	Institut Kemahiran MARA
ITM	Institut Teknologi MARA
JPM	Jabatan Perangkaan Malaysia
KKP	Kementerian Perdagangan dan Perindustrian
MARA	Majlis Amanah Rakyat
MARDI	Institut Penyelidikan dan Kemajuan Pertanian Malaysia
MPPB	Masyarakat Perdagangan dan Perindustrian Bumiputera
PERNAS	Perbadanan Nasional Berhad
PKEN	Perbadanan Kemajuan Ekonomi Negara
PNB	Permodalan Nasional Berhad
PORIM	Institut Penyelidikan Minyak Kelapa Sawit Malaysia
RMK	Rancangan Malaysia Kelima
RRIM	Institut Penyelidikan Getah Malaysia
RRJP1	Rangka Rancangan Jangka Panjang Pertama

SIRIM	Institut Piawaian dan Penyelidikan Perindustrian Malaysia
UDA	Perbadanan Pembangunan Bandar
UPM	Universiti Pertanian Malaysia

SENARAI JADUAL

		Halaman
Jadual 2.1	Bilangan Syarikat Semua Agensi Amanah Mengikut Tahun Mula Beroperasi dan Sektor	47
Jadual 2.2	Semenanjung Malaysia - Bilangan Pendaftaran Perniagaan Mengikut Etnik 1971-1987	50
Jadual 2.3	Semenanjung Malaysia - Pendaftaran Perniagaan Bumiputera Mengikut Jenis Perniagaan	52
Jadual 2.4	Bidang-bidang Yang Diceburi Usahawan Bumiputera	54
Jadual 2.5	Penyertaan dan Hak Milik Bumiputera di Sektor Perladangan, 1988.	56
Jadual 2.6	Hak Milik Mengikut Kumpulan Etnik di Sektor Pembuatan, Pembinaan, Komersil dan Perkhidmatan Terpilih 1988, 1970.	58
Jadual 2.7	Matlamat dan Pencapaian DEB Dalam Penyusunan Semula Hak Milik Saham	59
Jadual 2.8	Bantuan Kepada Agensi-agensi Terlibat Dengan Pembangunan MPPB Bagi Tempoh Rancangan Malaysia Kelima, 1986-1990	63
Jadual 2.9	Agihan Saiz Pinjaman Bank Perdagangan Untuk Bumiputera (1987)	65
Jadual 2.10	Kelulusan dan Bidang Penglibatan Usahawan Bumiputera	67
Jadual 3.1	Wilayah Persekutuan: Unjuran Keperluan Tanah Perindustrian 1990-2000	86

Halaman

Jadual	3.2	Klasifikasi Industri Mengikut Bancian pada Tahun 1991	88
Jadual	3.3	Taburan Industri Mengikut Unit Perancangan	92
Jadual	3.4	Industri di Kuala Lumpur Mengikut Saiz Pekerja	98
Jadual	3.5	Penubuhan Industri Mengikut Saiz dan Tahun Penubuhan	101
Jadual	3.6	Taraf Hak Milik Kawasan Kilang Bagi Industri Kecil	105
Jadual	4.1	Taburan Usahawan Industri Kecil Bumiputera Mengikut Jantina	113
Jadual	4.2	Taburan Usahawan Industri Bumiputera Mengikut Umur	114
Jadual	4.3	Pencapaian Akademik Usahawan dan Bapanya	119
Jadual	4.4	Pencapaian Akademik Ibu	120
Jadual	4.5	Pekerjaan Bapa dan Datuk (Sebelah Bapa)	122
Jadual	4.6	Tahap Pendidikan Formal	129
Jadual	4.7	Pengaruh Faktor Pencapaian Akademik Dengan Keusahawanan	130
Jadual	4.8	Tahap Pendidikan dan Umur Usahawan	132
Jadual	4.9	Latihan-latihan Yang Diikuti oleh Usahawan	134
Jadual	4.10(a)	Ciri Ekonomi Tempat Tinggal Semasa Kecil	137
Jadual	4.10(b)	Ciri Ekonomi Tempat Tinggal Semasa Remaja	138

Halaman

Jadual 4.10(c)	Usahawan dan Bukan Usahawan dan Saiz Tempat Tinggal Semasa Remaja	138
Jadual 4.11	Tempoh Pengalaman Bekerja	141
Jadual 4.12	Pengaruh Kerjaya Dahulu ke Atas Keputusan Untuk Menjadi Usahawan	146
Jadual 4.13	Umur dan Pengaruh Kerjaya Dahulu	147
Jadual 4.14	Hubungan Usahawan dengan Dunia Niaga Sebelum Menjadi Usahawan	151
Jadual 4.15	Hubungan Dengan Dunia Niaga dan Umur Memulakan Industri	152
Jadual 4.16	Hubungan Dunia Niaga dan Pendidikan Formal	153
Jadual 5.1	Jenis Industri Kecil	160
Jadual 5.2	Tempoh Memulakan Industri Kecil	162
Jadual 5.3	Usia Industri Kecil	163
Jadual 5.4	Bilangan Cubaan	164
Jadual 5.5	Faktor Utama Memilih Industri Berskala Kecil	165
Jadual 5.6	Pencapaian Akademik dan Pemilihan Faktor Utama Memilih Industri Kecil	167
Jadual 5.7	Bantuan Untuk Memulakan Industri	169
Jadual 5.8	Status Hak Milik	175
Jadual 5.9	Modal Permulaan Usahawan	178
Jadual 5.10	Punca-punca Modal	181

Halaman

Jadual 5.11	Taburan Frekuensi Responden Mengenai Pinjaman Jangka Pendek/Sederhana	184
Jadual 5.12	Bilangan Pekerja-pekerja	185
Jadual 5.13	Sumber-sumber Bekalan Pekerja	186
Jadual 5.14	Amalan Pengurusan	195
Jadual 5.15	Cara Pengawalan Pengeluaran dan Pemasaran	201
Jadual 5.16	Pengiklanan Barangan dan Sebab Tidak Iklan	204
Jadual 5.17	Tahap Pendidikan dan Penyediaan Laporan Projek	206
Jadual 5.18	Modal, Aset dan Bilangan Pekerja Permulaan dan Semasa	209
Jadual 5.19	Peningkatan Modal dan Tahap Pendidikan	212
Jadual 5.20	Pendidikan Formal dan Peluasan Pasaran	214
Jadual 5.21	Orientasi Pengeluaran	217
Jadual 6.1	Kumpulan yang Mempengaruhi Ekonomi Negara	233
Jadual 6.2	Peranan Keusahawanan Mengikut Keutamaan Usahawan	237
Jadual 6.3	Penglibatan Dalam Aktiviti Sosioekonomi dan Politik	242

SENARAI PETA

		Halaman
Peta 3.1	Taburan Pertumbuhan Industri dan Guna Tenaga Di Wilayah Persekutuan pada Tahun 1984	91
Peta 3.2	Taburan Industri Kecil dan Teramat Kecil di Wilayah Persekutuan pada Tahun 1984	100

SENARAI RAJAH

		Halaman
Rajah 1.1	Model Kajian	32
Rajah 6.1	Penggredan Prestij Terhadap Kerjaya (Masyarakat Melayu) di Malaysia	225